

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 decembrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, în cauza penală în privința lui

Rotari Andrei Alexei, născut la 01 decembrie 1990, originar și domiciliat în s.Racovăț, r-nul Soroca.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 12.01.2016 - 11.05.2016;
2. Instanța de apel: 31.05.2016 - 28.09.2016;
3. Instanța de recurs: 29.11.2016 - 21.12.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 11 mai 2016, Rotari Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Ațiunea civilă înaintată de către partea vătămată Mazniuc Nicolae a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Prima instanță, examinînd cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Rotari Andrei, la 22 octombrie 2015, ora 14.00, fiind la volanul automobilului de model „Mercedes Benz E320 Coupe”, cu n/î QMZ 088, deplasîndu-se pe traseul L 110 M-2 în direcția s.Volovița, r-nul Soroca din direcția or.Soroca, avînd-o pasager pe minora Railean Anastasia, încălcînd cerințele pct.45 subpct.1) și 2) din Regulamentul circulației rutiere, a pierdut controlul volanului și a ieșit pe contrasens, întretăind linia continuă de mijloc, tamponînd automobilul de model „Mercedes Benz Sprinter 312D”, cu n/î SR TM 999, care se deplasa regulamentar pe banda sa, în urma cărui fapt, șoferul respectivului automobil, la rîndul său, a pierdut controlul volanului și ieșind pe contrasens s-a răsturnat pe capotă de cîteva ori, după care s-a oprit pe partea adiacentă a drumului.

În rezultatul accidentului rutier au fost cauzate vătămări corporale lui:

- Railean Anastasia, conform raportului de expertiză medico-legală nr.255 „A” din 07.12.2015, fractură a osului radial drept în loc tipic fără deplasare, ce se

califică drept vătămare corporală medie, care a produs o dereglare de sănătate de lungă durată, peste 21 zile;

- Mazniuc Nicolae, conform raportului de expertiză medico-legală nr.247 „A” din 25.11.2015, leziuni corporale sub formă de hematom pe cap din stînga însoțit de comoție cerebrală, echimoze pe coapsa dreaptă și genunchiul sting, care se califică drept leziuni corporale ușoare;

- Calmațui Stela, conform raportului de expertiză medico-legală nr.243 „A” din 25.11.2015, fractură a claviculei stîngi în treimea medie cu deplasare, care se califică drept vătămare corporală medie, după criteriul dereglării de sănătate de lungă durată;

- Romanciuc Raisa, conform raportului de expertiză medico-legală nr.246 „A” din 25.11.2015, fractură a claviculei stîngi în treimea medie cu deplasare, care se califică drept vătămare corporală medie, după criteriul dereglării de sănătate de lungă durată;

- Mîțu Ala, conform raportului de expertiză medico-legală nr.244 „A” din 25.11.2015, plăgi contuze pe obrazul stîng și urechea stîngă, însoțite de comoție cerebrală, care se califică drept vătămare corporală ușoară, după criteriul dereglării de sănătate de scurtă durată;

- Spoială Ludmila, conform raportului de expertiză medico-legală nr.245 „A” din 25.11.2015, plăgi contuze pe cap și buza superioară, însoțite de comoție cerebrală, care se califică drept vătămare corporală ușoară, după criteriul dereglării de sănătate de scurtă durată;

- Dub Rodica, conform raportului de expertiză medico-legală nr.254 „A” din 07.12.2015, traumă cranio-cerebrală acută cu comoție cerebrală, contuzia țesuturilor capului și corpului, care se califică drept vătămare corporală ușoară, după criteriul dereglării de sănătate de scurtă durată.

3. Împotriva sentinței a declarat apel partea vătămată N.Mazniuc și avocatul său V.Felișcan, care au solicitat casarea acesteia în partea stabilirii sancțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri, prin care lui A.Rotari să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, invocînd că pedeapsa a fost individualizată contrar prevederilor legale; - instanța nu a ținut cont de gravitatea faptelor incriminate inculpatului, consecințele infracționale, comportamentul acestuia în timpul și după comiterea infracțiunii, atitudinea față de partea vătămată; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75-77 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea blîndă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, a fost admis apelul părții vătămate N.Mazniuc și a avocatului său V.Felișcan din alte motive decît cele invocate, casată sentința, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în temeiul art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016, a fost încetat procesul penal în privința lui A.Rotari în baza art.264 alin.(1) Cod penal. În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinîndu-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și

veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc.

La fel, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a admis în principiu acțiunea civilă a părții vătămate N.Mazniuc, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Pe de altă parte, instanța de apel a reținut că, la 29.07.2016, a fost adoptată Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care în art.2 statuează că, procesul penal încetează la faza de judecare referitor la infracțiunea săvîrșită pînă la adoptarea prezentei legi pentru care Codul penal nr.985-XV din 18.04.2002 sau Codul penal aprobat prin Legea din 24.03.1961 prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decît pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani.

Avînd în vedere că inculpatul a săvîrșit o infracțiune mai puțin gravă, adică o infracțiune pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 3 ani inclusiv, totodată, că a comis o faptă prejudiciabilă pasibilă de răspundere penală pentru prima dată, că anterior nu a fost judecat, și-a recunoscut vina în săvîrșirea faptei incriminate, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, că s-a căit sincer, că acțiunea civilă a fost lăsată spre soluționare în ordinea procedurii civile, precum și că în ședința din 28.09.2016, inculpatul a formulat cerere privind amnistierea sa, instanța de apel a considerat aplicabile față de inculpat prevederile art.2 Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, procesul penal urmînd a fi încetat în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar procurorul care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, pe motiv că instanța nu a ținut cont că A.Rotari nu a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate N.Mazniuc și eronat a aplicat față de acesta amnistia.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizînd acest temei în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Potrivit textului recursului declarat, procurorul a invocat ilegalitatea deciziei, pe motiv că instanța de apel încetînd procesul penal în privința lui A.Rotari în baza

art.264 alin.(1) Cod penal și aplicînd amnistia în privința acestuia, nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

La acest capitol Colegiul penal atestă că, potrivit art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Subsecvent, potrivit art.107 alin.(1) și (2) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei, însă, nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

În temeiul art.219 alin.(1) Cod de procedură penală, persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvîrșirea acesteia pot înainta procurorului sau instanței de judecată acțiune civilă.

Conform art.221 Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea urmăririi penale pînă la terminarea cercetării judecătorești. Persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal, precum și persoana a cărei acțiune civilă a rămas nesoluționată, au dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Potrivit art.61 Cod de procedură penală, parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuțului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.

Recunoașterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată.

Colegiul penal verificînd materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs constată că, în respectiva speță, N.Mazniuc nu a fost recunoscut în calitate de parte civilă, în conformitate cu prevederile art.61 Cod de procedură penală, lipsind în materialele cauzei ordonanța organului de urmărire penală în acest sens, și nu a înaintat acțiune civilă în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală, nici la urmărirea penală, nici în instanța de judecată, iar în declarațiile sale date în ședința de judecată, a relatat că nu cunoaște și nu are probe în confirmarea cuantumului despăgubirilor (f.d.115 v.1).

Astfel, rezultă că în cauză nu există prejudiciu material, deoarece partea vătămată nu a formulat careva cerințe ce ar fi fost valorificate prin înaintarea acțiunii civile conform prevederilor normelor procesual penale, indicate *supra*.

În acest context, Colegiul penal precizează faptul că argumentul recurentului potrivit căruia aplicarea instituției amnistiei nu-i este imputabilă inculpatului din considerentul că acesta nu a reparat prejudiciul provocat părții vătămate, condiție impusă de art.10 alin.(1) lit.k) din Legea privind amnistia, nu este valabil speței, atît timp cît nu există o acțiune civilă înaintată în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală.

Colegiul penal, reținând alegațiile instanței de apel, prin care și-a motivat soluția de aplicare a amnistiei față de A.Rotari, și anume că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă și că este la prima abatere infracțională, că anterior nu a fost judecat, și-a recunoscut vina în săvârșirea faptei incriminate, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, că s-a căit sincer, precum și că a formulat cerere privind amnistierea sa, le consideră juste și pertinente în vederea aplicării Legii privind amnistia.

Deci, analizând materialele cauzei și hotărîrea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărîrii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către procuror nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui Rotari Andrei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 ianuarie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu